

Владимир Величковски

МУЗИКА
ТАНЦ
СЛИКАРСТВО

Владимир Величковски

МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

НУ Музеј Куманово * март – април, 2012

„Музиката во душата може да биде слушна од универзумот“

Лао Це

„Музиката е оживување погоре од сите мудрости и философии“

Бетовен

Најновиот проект на д-р Владимир Величковски, под работен наслов „Слика, музика, танц“, набљудувачот може да го восприема како своевидна метафора на сликарски огномет. Генералната идеја на проектот не е замислена да биде само просто изложување на делата, туку во нејзината интерактивна концепција се поканети и други автори со други уметнички медиуми, коишто самиот проект ќе го заокружат и ќе го дефинираат како интердисциплинарен настан.

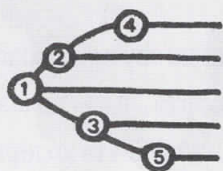
Иако овој автор е пред сè историчар на уметноста, неговата најголема интимна страст е сликарството. Синхронизираната хиперпродукција како на полето на теоријата така и на полето на сликарската практика, претставува резултат на неговиот неуморен истражувачки дух, на што индицираат и тристотините слики изработени помеѓу 2010 и 2012 година.

Неговиот сликарски дискурс е концентриран пред сè на звучната колористичка реторика на апстрактниот експресионизам којшто е исколажиран со асоцијативната и со лирската апстракција. Танцот на звучната колористичката стихија, во сликите на Величковски се наоѓа во постојано движење и заемодејствување, во една континуирана варијација на енергетски структури. Без оглед на мотивите и на темите коишто со децении ги обработува, присуството на ритмот, на динамиката, на богатата звучна и пред сè топла колористичка експресија, остануваат негов заштитен знак.

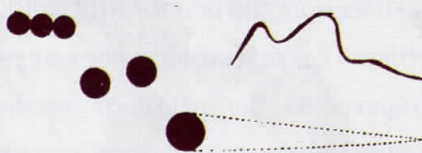
Синестезичкиот принцип, како еден особен и посебен феномен, од најраните па сè до најновите негови дела, исто така останува сеприсутен и доминантен. Според ритмот и густината на колористичките звуци, увото на нашето око може да ги препознае, да ги слушне и да ги види различните музички жанрови

коишто се присутни во асоцијативните или во апстрактните игри, коишто се непосредно вдихновени од конкретните дела на бројните композитори на класичната, на рок или на фолклорната музика, како што се: Стравински, Равел, Орф, Дилан, но и македонските ора, а особено циклусот на антологиското космичко оро „Тешкото“ итн.

Музичката основа е концентрирана во ритамот на силните динамички потези и во интензивниот колорит, којашто станува надјазичка, надвербална, односно протојазичка партитура. Темпото на звучните и светлосните фреквенции на разновидно искомпонираните бои, заедно со експресивните потези на четката, се синхронизира со музичките вибрации, којшто за набљудувачот остануваат достапни и разбирливи посредници меѓу духовниот и сензуалниот живот. И, на крај, наспроти Витгенштајн, кој нè учи, за она за што не можеме да говориме треба да замолчине, ние сепак ќе го надополниме неговиот молк со гласот на Хајнрих Хајне, дека онаму „каде што престануваат зборовите, започнува музиката“.

Плошности на звуковната линеарна структура според творбата на Барток „Музика за жичени инструменти, удиралки и челиси“, 1936

Василиј Кандински, Схема на експанзија на звукови во некои тактови на Петтата симфонија на Бетовен

Драг професоре Величовски,

Уште еднаш Ви благодарам од сè срце за прекрасниот разговор во вашето кафуле, како и за честта макар малку да се вмешам во Вашиот прекрасен интермедиијален проект, со (за почеток) следниве неколку реченици:

МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

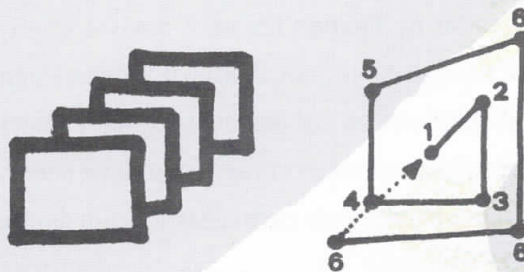
Кога ликовните уметници цртаат и сликаат слушајќи музика, сликарските платна (а и хамерите и хартиите) се претвораат во едра за интермедијални пловидби.

Ликовниот опус на Владимир Величковски е смело, долготрајно и непредвидливо визуелно патување низ музичките светови. Музиката има привилегирано место во творечката лабораторија на овој творец: небројни се неговите (серии) ликовни творби посветени на чинот на музицирање (пред сè свирење и танцување, но и пеење) или, пак, на музичарите (од анонимните фолклорни инструменталисти и танчари, па сè до Игор Стравински или Боб Дилан).

Но интересот на ликовниот творец за музиката во овој случај е далеку покомплексен и не се ограничува на тематско ориентирање кон чинот на музицирање. Транспонирајќи ги доживувањата од музичките дела во светот на визуелното творештво, Владимир Величковски преку ликовен израз близок до експресионистичкиот сензибилитет настојува - и успева - да ги долови вознесеноста, трансот, екстазата и внатрешните креативни изблици што (во него) ги предизвикува музиката.

Кога ликовните дела настануваат како плод на интермедијалните дијалози, посетителите на изложбите на Владимир Величковски добиваат можност да станат дел од таа возбудлива и загадочна творечка размена.

Владимир Маријиновски

*Паул Кле, визуелно сфаќање на ѝроодносѝ
на звукоѝ во делоѝо „Полифоно сфаќање на
делоѝо“, 1930*

Музичката вибрантност низ филмското око - Звук - Движење - Движечки слики -

Односот слика - движење и слика - звук во правата смисла на зборот речиси никогаш не бил целосно взаемен, или пак двете форми некогаш дејствувале (или пак можат да дејствуваат) заедно. Оттука и потребата од своевидна оптичка измама за цел визуелно отсликување на истото.

Поаѓајќи од футуризмот и експресионизмот, потоа и апстрактната уметност, како прогресивни движења кои тежнеат кон динамика и моторика, современата уметност успева да го пробие кодот на она кое со векови важело за магично и непознато. Секако, станува збор за ликовната интерпретација на звукот и движењето.

Циклусите инспирирани од музиката и танцот, на проф. Владимир Величковски, ни ги даваат формалните елементи звук и движење во облик на насликани партитури, кои како носачи на естетската информација ги имаат бојата и вибрантната разиграна линија.

Звучната информација, затскриена помеѓу грубите, навидум апстрактни форми, содржи формални, но и слободно асоцијативни елементи, надоврзувајќи се на сличните експерименти на Кандински, Мондријан, а посебно потсетувајќи на односот кон музиката и танцот на филмските авангардисти од почетокот на векот. Како најблиска аналогија, од филмски аспект се издвојува звучноста на визуелните симфонии на Викинг Егелинг, како и конструктивистичките метрономски сонати и ритмуси на Ханс Рихтер и Марсел Дишан, и многу други експерименти на поборниците на таканаречениот чист (апстрактен) филм.

Американскиот авангардист од педесеттите години на векот, Стен Брекиц, во своите подоцни години прави серија експериментални филмови нагласувајќи ја потребата од отсликување на музиката на филмска лента, притоа поистоветувајќи ја бојата, но и ритамот со апстрактноста на музиката.

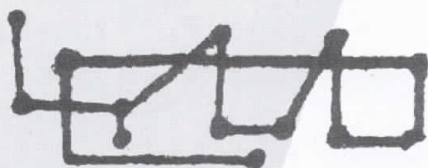
Владимир Величковски ги инкорпорира овие тежнења, меѓутоа ставајќи

МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

ги на едно лирско рамниште, потенцирајќи го притоа слободниот, бунтовен ликовен израз, на сметка на цврстата метрономски точна структура на погоре споменатите.

Оваа разиграна (рокерска) нота (видена посебно во циклусите посветени на Боб Дилан) се чувствува во голем дел од goad филмовите од поново време, инспирирани од бит поезијата и рокенролот од втората половина од 20 век.

Александар Трајковски

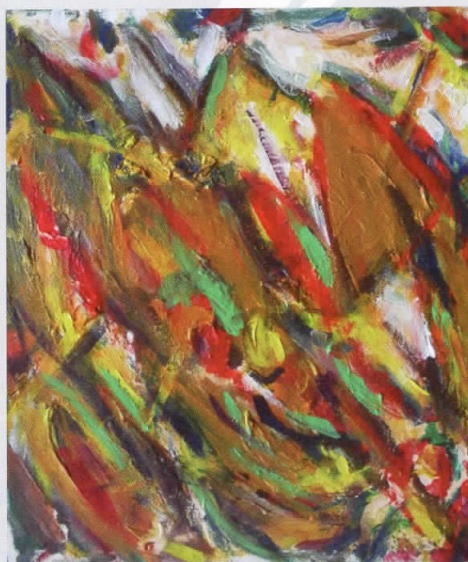
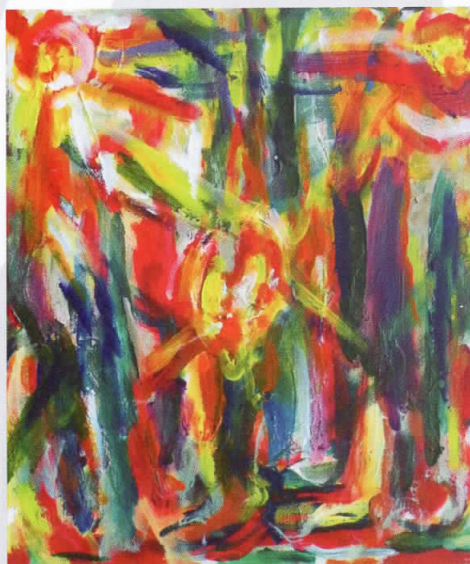

*Игор Стравински, Схема на аголно ѝросѝирање
на звукоѝ околу осовинаѝа, блиска до ѝез
риѝамоѝ*

Слики изработени во 2011-2012, со молив, пастел и акрил на хартија и платно

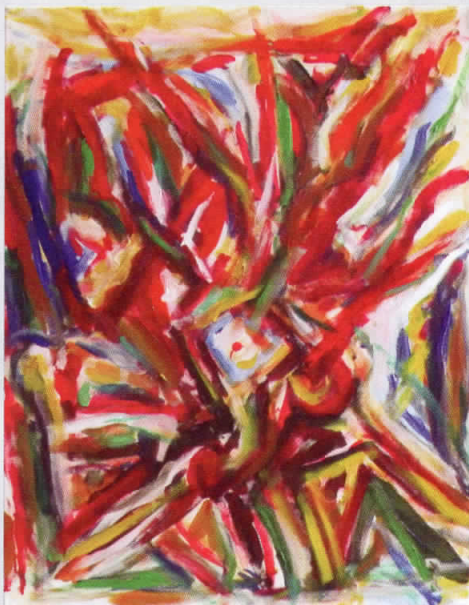
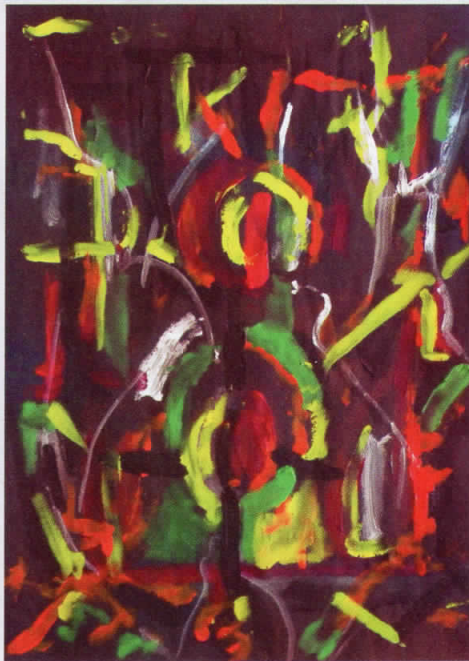

Брацуніч Вєдмєковскі
МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

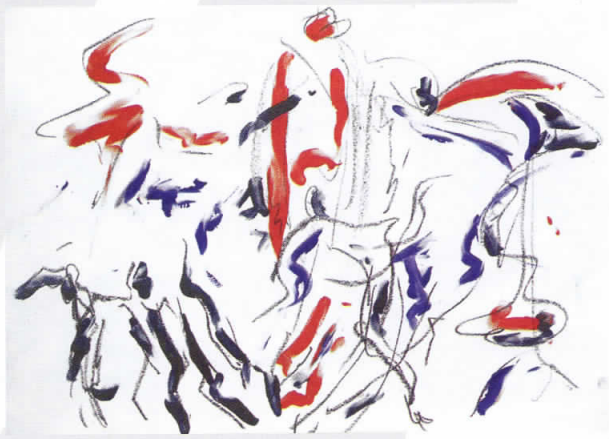

Брагинський В. Миколайчук
МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

Браунинг Вермундс
МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

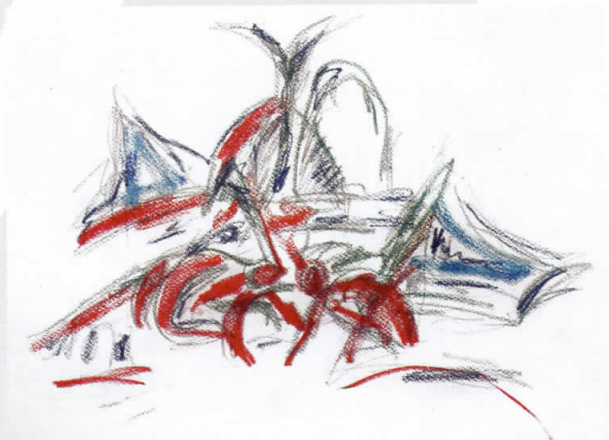

Браунинг Вершковски
МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

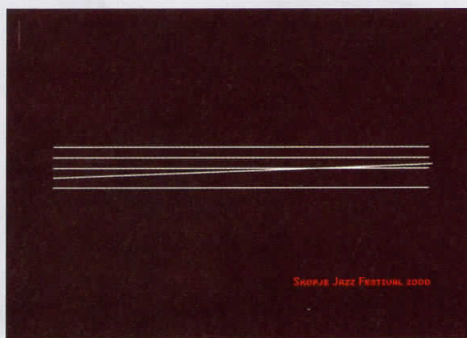
МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

Браунинг Бернхардсен
МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

Плаќаџи од скојскиоџ Џез фестивал

Запис за музиката и танцот во сликарството

Мојот период во синестезијата е под непосредно влијание на слика и музика, некогаш и без тоа, при што како ликовен резултат се добиени испреплетени линии и бои (во пастел, молив или акрилик), пајажинести, остри или меко замаглени линеарни структури или форми кои динамично се распоредени врз хартија со различен формат, поретко на платно. Формите се претставени поединечно или во густе сплетови на „звучни“ линии кои ги означуваат трагите на нагло празнење на енергија и креативен импулс. Таквите состави сугерираат подвижност и напнатост, „линии на сила“ со колористички интензитет. Тоа е една општа лирска сугестија на асоцијативните форми со набележување на некои карактеристични кореографски црти. Некои уметници танцуваат кога сликаат, меѓутоа најважно е да се слика кога ти игра душата и мислата со или без внатрешни или надворешни поттици. Една скица, цртеж или слика е изведена за кратко време, со мал број досликувани дела, уверен дека посебно значење и вредност имаат токму моменталните концентрирани инвенции, чин во кој се испреплетуваат гестот и сеќавањето. Преводот на музика или поезија (кои имаат посебен ритам и композиција, свое време и простор) во ликовен јазик никогаш не е буквален (тие „разменуваат значења“ – Р. Барт), кога нивното краткотрајно дејство исчезнува ликовното дело

продолжува да се оформува и сублимира во знак кој има свое специфично значење. Брзата реализација (за повеќе дела беа доволни и 20 секунди или до 20 минути реализација) е начин да се допре до некои примарни импулси и енергии на звучност и танцово движење. Оставам уметноста да се „случи“ и таа (во среќна околност) да „еманира миризма на искреност што не може да се дефинира“ (А. Орие за сликите на Ван Гог). Некогаш со напор на волјата ја испробувам можноста за исчекорување од материјалот или за поврзување низ аналогии со соседните уметнички области.

Без некои посебни поттици продолжив да реализирам уште неколку дела посветени на Боб Дилан. Меѓутоа најголемиот број творби се реализирани под непосреден впечаток на слика и звук од следните големи остварувања во музиката и балетот: Игор Стравински „Посветено на пролетта“, Карл Орф „Кармина бурана“, Морис Равел „Болеро“, „Мадредеуш“, Бокерини „Ноќна музика на улица во Мадрид“ проследено со репродукција на картон за таписерија од Гоја насловен „Танц на брегот на реката“, анимираниот филм на В. Дизни „Фантазија“, балетот на Марта Греам, посебно на Мерс Кенингам и Пина Бауш, како и музиката од авангардните композитори Шенберг, Веберн, Берг, Штокхаузен, Кејџ итн.

Во сите уметнички правци и движења, почнувајќи од романтизмот до концептуализмот (посебно хепенингот и перформансот), бил изразен интересот за претставување на танцот, музиката или движењето кои имаат силно експресивно и симболично значење. Творечката практика секогаш наоѓала одзив во филозофско-естетичките и теоретски критички расправи за поврзаноста, разликите или синтезата на сликата, музиката и зборот, барем во некои општи наизнаки и елементи.

На мојата практика и сензибилитет (во доменот на лирската импровизација) блиски ѝ се искуствата на импресионистите, симболистите-интимисти, посебно експресионистите сè до групата КОБРА (Карел Апенел) и апстрактните експресионисти.

Лирски водена линија која има „музичко“ време и ритам препознавам во цртежите и сликите на Никола Мартиноски. Мелодиозна линија и заоблени форми содржани се во делата на скулпторот Јордан Грабул, сликите на Вангел Наумовски и анимациите на Петар Глигоровски. Прекршени експресивни линии и ритам со звучен, лирски или остар колорит се наоѓаат во делата на сликарите Петар Мазев, Глигор Чемерски, Таки Павловски, Димитар Стојчевски и други. Некои плакати за скопскиот Џез фестивал се успешни ликовно-графички решенија. Авторите пронашле звучност на ликовните знаци.

Владимир Величковски

*Мерс Канингем, од балејшоџ „Галојад“, Њујорк,
1982*

*Игор Сивравински, од балејшоџ „Посвешено на
ќролејшата“, 1913*

МУЗИКА ТАНЦ СЛИКАРСТВО

ОТВОРАЊЕ НА ИЗЛОЖБАТА:

Владимир Мартиновски – мал поетски перформанс
Александар Трајковски – „Будење“, 2012 (видео, 8 мин.)
Владимир Величковски, мал визуелен перформанс

Каталогот е издаден со финансиска поддршка на Министерство за култура
на Р. Македонија

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека
"Св. Климент Охридски", Скопје

74.036.7(497.7)(06.064)Величковски, В.

ВЕЛИЧКОВСКИ, Владимир

Музика танц сликарство / Владимир Величковски.

- Куманово : Н. У.

Музеј Куманово, 2012. - 40 стр. : репродукции ; 24 см

ISBN 978-608-65387-2-9

а) Фигуративен експресионизам - Македонија - Изложби
COBISS.MK-ID 90893578

